

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců JUDr. Pavla Molka a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **J. J.,** zastoupen JUDr. Radkem Bechyněm, advokátem se sídlem Legerova 148, Kolín, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. 2. 2018, č. j. 29 A 53/2016 - 73,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce JUDr. Radka Bechyněho, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Pelhřimov (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 1. 2016, č. j. OD/1325/2015-17/Kop, byly podle § 123f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném pro rozhodné období (dále též „zákon o silničním provozu“) zamítnuty námitky žalobce proti záznamu bodů v evidenční kartě a potvrzen provedený záznam 12 bodů.

[2] Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 3. 2016, č. j. KUJI 22238/2016, sp. zn. ODSH 315/2016 Pe, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

II.

[3] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji zamítl shora označeným rozsudkem. Nepřisvědčil tvrzení žalobce, že správní orgány vycházely pouze z oznámení policie o uložení pokuty v blokovém řízení. Správní orgány si totiž vyžádaly od příslušných orgánů kopie pokutových bloků a tyto porovnaly s oznámeními o uložení pokuty v blokovém řízení. Krajský soud se ztotožnil s žalovaným i v tom, že podklady, na základě kterých byl proveden záznam v registru řidičů (pokutové bloky ze dne 29. 9. 2015 série GE/2014, č. E1797084; ze dne 5. 6. 2015 série GE/2014, č. E2601025; ze dne 20. 4. 2015 série GE/2014, č. E1787866; a ze dne 25. 9. 2014 série GE/2014, č. E1780526; dále též „bloky" nebo „pokutové bloky"), mohly sloužit jako podklad pro záznam bodů v bodovém hodnocení. Všechny žalobcem zpochybňované bloky obsahují veškeré zákonné náležitosti, jsou vyplněny čitelně a srozumitelně, obsahují řádnou identifikaci osoby přestupce a spáchaná jednání jsou v nich uvedena jednoznačným a individualizovaným způsobem. Soud také zdůraznil, že žalobce dané bloky stvrdil svým podpisem. Důvodnou neshledal soud ani námitku, že žalovaný nereflektoval odvolací námitky a žalobcem předložené důkazní prostředky. Soud v této souvislosti uvedl, že odvolání žalobce bylo koncipováno obecně a žalovaný se s ním vypořádal zcela dostatečně. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce poukazující na porušení zásady legitimního očekávání, kterou stěžovatel dovozoval z rozdílné praxe správních orgánů (Krajského úřadu Kraje Vysočina a Krajského úřadu Moravskoslezského kraje). Z uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III.

[4] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel") v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s."). Stěžovatel namítal, že správní orgány vycházely pouze z oznámení policie o uložení pokuty v blokovém řízení. Dále tvrdil, že listiny, které použily správní orgány jako podklad pro záznam bodů (pokutové bloky), nebylo možno použít; jednalo se o nezpůsobilé materiály pro záznam bodů. V této souvislosti stěžovatel vyjmenoval nedostatky jednotlivých bloků. Podle stěžovatele je irelevantní, že udělil souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení. Stěžovatel poukazoval i na porušení zásady legitimního očekávání. Žalovaný totiž ignoroval praxi správních orgánů (vyplývající z rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 24. 4. 2014, č. j. MSK 49924/2014, ze dne 22. 10. 2014, č. j. MSK 126113/2014, a ze dne 12. 11. 2014, č. j. MSK 121761/2014). Uvedený správní orgán na rozdíl od žalovaného zkoumal kvalitu provedení jednotlivých rozhodnutí vydaných v blokových řízeních, přičemž je označil za nezpůsobilá pro provedení záznamu bodů v bodovém hodnocení řidiče. Výjimky ze zásady legitimního očekávání jsou samozřejmě připuštěny, ovšem musí být řádně odůvodněny, což se však v daném případě nestalo. Žalovaný se uvedenou námitkou řádně nezabýval. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený

rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Navrhl i přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a přiznání náhrady nákladů řízení.

IV.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a odkázal na rozhodnutí o odvolání, vyjádření k žalobě a spisový materiál. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Systém bodového hodnocení řidičů byl zaveden zákonem č. 411/2005 Sb., kterým byl změněn zákon o silničním provozu a některé další zákony, s účinností od 1. 7. 2006. Z ustanovení § 123a věty první zákona o silničním provozu plyne, že bodovým hodnocením se zajišťuje sledování opakovaného páchání přestupků nebo trestných činů, spáchaných porušením vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích řidičem motorového vozidla nebo že se řidič porušování těchto povinností nedopouští. Smysl a účel zavedení tohoto institutu do českého právního řádu lze vysledovat z důvodové zprávy, dostupné z www.psp.cz. Z ní plyne, že *„bodový systém obecně spočívá v tom, že řidičům motorových vozidel jsou za vybrané přestupky a trestné činy proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích zaznamenávány ‚trestné' body do určité výše [...] Účelem systému je zejména postihovat recidivu páchání přestupků proti bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích. [...] Dostatečný preventivní účinek má pouze hrozba ztráty řidičského oprávnění. Bodový systém pak představuje administrativní postup, kterým se hodnotí závažnost spáchaných přestupků, a který v tento důsledek může vyústit. Na druhou stranu ale dává řidiči kdykoli před tím, než tento krajní důsledek nastane, možnost změnou svého chování pozitivně ovlivnit své postavení a hrozbu ztráty řidičského oprávnění svým aktivním postojem odvrátit.*"

[9] Bodovým hodnocením se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Již v rozsudku ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44, uvedl: *„Správní orgán rozhodující v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu) je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 citovaného zákona), zda záznam v registru řidičů byl proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Správní orgán však v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné a zákonné, a to až do*

okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (zásada presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci).“

[10] Dále lze zmínit rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 6 As 67/2013 - 16, podle něhož je třeba rozlišovat mezi řízením „*o jednotlivých přestupcích (v podobě blokového či standardního řízení o přestupku)*“ a řízením „*o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů dle zákona o silničním provozu. Předměty těchto řízení jsou zcela odlišné. Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu), zda záznam v registru řidičů byl proveden v souladu s tímto podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení v souladu s přílohou k zákonu o silničním provozu. Správní orgán v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden, neboť na tyto akty je třeba nahlížet jako na správné, zákonné a nezměnitelné, a to až do okamžiku, než je příslušný orgán veřejné moci zákonem předvídaným postupem prohlásí za nezákonné a zruší je (zásada presumpce správnosti aktů orgánů veřejné moci).*“

[11] Stejně tak lze poukázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 - 65, publ. pod č. 2838/2013 Sb. NSS, podle něhož v „*§ 84 odst. 1 zákona o přestupcích jsou zakotveny tři podmínky pro uložení pokuty v blokovém řízení, které spočívají ve spolehlivém zjištění přestupku, v nedostatečnosti jeho vyřízení domluvou a v ochotě obviněného z přestupku pokutu zaplatit. Znění tohoto ustanovení by proto mohlo oproti dosavadní judikatuře vést k úvaze o principiální možnosti obnovy blokového řízení i v případě tvrzeného nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Takový názor by však neodpovídal povaze blokového řízení. Orgány oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení po odhalení skutku a ztotožnění osoby, která se jej dopustila, si nejprve učiní úsudek o tom, zda se jedná o přestupek, zda je tento přestupek spolehlivě zjištěn, zda jej nestačí vyřídit domluvou a zda jsou splněny i další zákonné podmínky pro jeho projednání v blokovém řízení. Následně zjišťují, zda je obviněný z přestupku ochoten pokutu v blokovém řízení zaplatit. V případě udělení souhlasu s vyřízením přestupku v blokovém řízení orgány oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení vystaví pokutový blok, jehož převzetí potvrdí pachatel přestupku svým podpisem. Na pokutovém bloku se přitom podle § 85 odst. 4 zákona o přestupcích vyznačí pouze údaje o tom, jaké pověřené osoby, komu, kdy a za jaký přestupek uložily pokutu v určité výši.* [...] *Možnosti zajištění dalších důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem a následného zjišťování skutkového a právního stavu věci v běžném správním řízení se však obviněný z přestupku vzdává udělením souhlasu s uložením pokuty v blokovém řízení. Tímto souhlasem obviněný z přestupku akceptuje skutková zjištění a z nich vyplývající závěry o spáchání přestupku, o jeho právní kvalifikaci a o nedostatečnosti jeho vyřízení domluvou, které byly učiněny v blokovém řízení. V důsledku toho pak nabývají závěry orgánu oprávněného ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení charakteru nesporných zjištění, která tvoří podklad pro uložení sankce. Ochota obviněného zaplatit pokutu v blokovém řízení tedy nepředstavuje pouhou jednu z kumulativních podmínek tohoto řízení, nýbrž přímo jeho podmínku sine qua non, při jejímž splnění se navíc bez dalšího vychází z toho, že je přestupek spolehlivě zjištěn a nestačí jej vyřídit domluvou a že jsou tak splněny všechny podmínky pro uložení pokuty v blokovém řízení stanovené v § 84 odst. 1*

zákona o přestupcích. [...] [S] *ohledem na zásadu vigilantibus iura (nechť si každý střeží svá práva) je nutné vycházet z toho, že obviněný z přestupku se souhlasem s uložením pokuty v blokovém řízení dobrovolně vzdal důkladnějšího zjišťování skutkového stavu věci* [...]."

[12] S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že správní orgán rozhodující o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů (§ 123f zákona o silničním provozu) je oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam, zda byl záznam v registru řidičů proveden zcela v souladu s tímto způsobilým podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá v příloze k citovanému zákonu obsaženému bodovému hodnocení jednání. Správní orgán není oprávněn přezkoumat správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na jejichž základě byl záznam proveden.

[13] Na základě shora uvedené judikatury nelze souhlasit ani s tím, že by souhlas s projednáním přestupku, resp. ochota obviněného z přestupku zaplatit pokutu v blokovém řízení neměly žádnou relevanci. Ochota obviněného zaplatit pokutu v blokovém řízení je podmínkou *sine qua non* blokového řízení, při jejímž splnění se bez dalšího vychází z toho, že je přestupek spolehlivě zjištěn, nestačí jej vyřídit domluvou a že jsou splněny všechny podmínky blokového řízení. Udělením uvedeného souhlasu se obviněný z přestupku vzdává možnosti zajištění dalších důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem a následného zjišťování skutkového a právního stavu věci v běžném správním řízení. V důsledku toho pak nabývají závěry přestupkového orgánu charakter nesporných zjištění, která tvoří podklad pro uložení sankce. Žalovanému a krajskému soudu proto nelze vytýkat, pokud akcentovali i souhlas stěžovatele s projednáním přestupků v blokovém řízení.

[14] Ani stručné, resp. zkrácené formulace na blocích nevyvolávají nemožnost vycházet z předmětných bloků. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 4 As 127/2014 - 39, vyplývá, že „*při zohlednění specifik blokového řízení je možno přijmout i strohé a zkratkovité formulace, je-li z nich patrné, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena. Podstatné je, aby konkrétní jednání osoby bylo v bloku popsáno natolik jednoznačně a určitě, že nebude zaměnitelné s jiným jednáním. Stane-li se tak pomocí zkratkovitých formulací, jsou-li v kontextu dalších údajů srozumitelné, na způsobilosti bloku být podkladem pro zápis bodů to ničeho nemění.*" K dané problematice se Nejvyšší správní soud shodně vyslovil i ve svém rozsudku ze dne 16. 5. 2013, č. j. 4 As 8/2013 - 27, v němž uvedl, že je „*zřejmé, že popis přestupku stěžovatele na pokutových blocích byl s ohledem na méně formální povahu blokového řízení a praktické důvody (velikost pokutového bloku, časové omezení, terénní podmínky) zestručněn a uveden v hovorové formě. Podstatné však je, že ze slovního popisu přestupku ve spojení s relevantním ustanovením zákona o přestupcích a zákona o provozu na pozemních komunikacích je zcela nepochybné, jakého jednání (přestupku) se stěžovatel dopustil.*"

[15] Optikou uvedené judikatury krajský soud posoudil jednotlivé bloky a shledal, že mohly sloužit jako podklad pro záznam bodů. Stěžovatel pak v kasační stížnosti pouze opětovně vyjmenovává domnělé nedostatky bloků, aniž by jakkoli reflektoval způsob, jakým krajský soud tato jeho tvrzení vyvrátil. Nejvyšší správní soud proto stran daných kasačních námitek odkazuje na rozsudek krajského soudu, s jehož závěry se plně ztotožňuje a jako takové je přebírá (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze

dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudek téhož soudu ze dne 2. 2. 2017, č. j. 2 As 209/2016 - 93). Pro úplnost pak kasační soud ve shodě s krajským soudem dodává, že ze správního spisu (ve kterém nejsou založena pouze oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení, ale i samotné bloky) plyne, že žalobce na jasně určeném místě (v Batelově na ulici Třešťské, v Horní Cerekvi, v Pelhřimově na ulici Nádražní a opět v Batelově) v jednoznačně určené dny (29. 9. 2015, 5. 6. 2015, 20. 4. 2015 a 25. 9. 2014) porušil povinnost dle ust. § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, a dopustil se tak přestupků ve smyslu § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Pokud pak stěžovatel v obecné rovině namítal, že u jednotlivých pokutových bloků vyvstává pochybnost o věcné příslušnosti orgánu, jež rozhodnutí v blokovém řízení vydal, kasační soud ve shodě s krajským soudem uvádí, že ani z jednoho z bloků taková pochybnost o věcné příslušnosti správního orgánu nevyplývá.

[16] Nejvyšší správní soud přitakává krajskému soudu i v tom, že postup žalovaného neporušil zásadu legitimního očekávání. Jak zdejší soud uvedl již v rozsudku ze dne 26. 3. 2018, č. j. 7 As 66/2018 - 32 (v němž bylo posuzováno identické tvrzení účastníka řízení zastupovaného stejným advokátem jako v nyní projednávané věci), závěry stěžovatelem předložených rozhodnutí neodpovídají konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu, o kterou se opřel žalovaný i při odůvodňování svého rozhodnutí, která tenduje k omezenému přezkumu podkladů sloužících jako podklad pro záznam bodů (mj. se opřel právě o shora citovaný rozsudek ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44). Z důvodu, že správní orgán I. stupně (viz stranu 4 prvostupňového rozhodnutí) i žalovaný (viz stranu 5 rozhodnutí o odvolání) svůj postup spočívající v nepřevzetí závěrů jiných správních orgánů zdůvodnili, nelze dovozovat ani absenci náležitého odůvodnění, pro kterou by bylo třeba rozhodnutí správních orgánů zrušit. Žalovaný pak dostál i dalším povinnostem odvolacího správního orgánu (srv. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, č. j. 2 As 73/2012 - 20, či ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 - 109). Stejně tak své zákonné povinnosti splnil správní orgán I. stupně (který mj. náležitě zhodnotil jednotlivé pokutové bloky).

[17] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že se krajský soud v napadeném rozsudku nedopustil pochybení, která by byla důvodem pro jeho zrušení a vrácení věci k dalšímu řízení.

[18] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci soud rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[19] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a dalších procesních úkonech.

[20] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá

právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[21] Protože Nejvyšší správní soud nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl podle § 10 odst. 1 věta prvá zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč stěžovateli, a to k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu